

Települési fák szerepe a fenntarthatóságban

Az Éghajlatvédelmi Szövetség *Az erdő legyen veled!* programjának bemutatása

A következő Fenntartható Fejlődési Célokhoz járul hozzá:

11. Fenntartható városok és közösségek. A városok és egyéb emberi települések befogadóvá, biztonságossá, ellenállóképessé és fenntarthatóvá tétele.

13. Fellépni az éghajlatváltozás ellen. Sürgős lépések megtétele a klímaváltozás és hatásainak leküzdésére.

15. Fenntartható földhasználat. A szárazföldi ökoszisztémák védelme, helyreállítása és fenntartható használatának támogatása, a fenntartható erdőgazdálkodás, a sivatagosodás leküzdése, a talajdegradáció megállítása és visszafordítása, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása.

17. Partnerség a fenntartható fejlődésért. A végrehajtás eszközeinek erősítése és a Globális Partnerség újjáélesztése a fenntartható fejlődés érdekében.

Az erdő legyen veled! program

A program célja a települések erdőborítottságának növelése. A klímaváltozás folyamatában nagyon fontos szerepe van a fáknak, erdőknek, legyen szó az alkalmazkodásról (árnyék, városi klíma javítása) vagy a szén-dioxid légkörbe kerülő mennyiségének csökkentéséről. Hiába köztudott azonban eme nélkülözhetetlen szerep, mind helyi, mind globális viszonylatban nagyon kevés olyan hírrel találkozunk, mely arról számol be, hogy egy-egy település olyan fejlesztést tervez, mely az erdőborítottság növelését célozza. Sajnos azok a hírek, melyek fák, fasorok vagy közparkok kivágásáról szólnak már jóval gyakoribbak.

A program kereti között az Éghajlatvédelmi Szövetség a Földművelésügyi Minisztérium Zöld Forrás programjának támogatásával egy gyakorlati útmutatón és jó példák tárán dolgozik, melynek tartalma a következőképpen épül fel:

- **I. A fa érték** - A fák ökológiai, társadalmi és anyagi értékei. Példa az értékek egyszerű és gyors számítására.
- **II. Leltárba vett fák** - Példák online faeltárokra, fakataszterre
- **III. Védett fák** – A fa helyi védelmének lehetőségei: helyi természetvédelmi vagy településkép védelmi értéként
- **IV. Helyet a fáknak** – Faültetésre alkalmas területek közösségi feltárása
- **V. Újszerű megoldások** - Újszerű, rendhagyó megoldások bemutatása

- **VI. Közösségben a fákért** – Közösségi kampányok és programok bemutatása
- **VII. Csonkolás nélkül** – A fák korona metszéséről, kialakításáról
- **VIII. Munka a fák körül** - Hogyan óvhatjuk meg a fákat a vizsgálatuk vagy a körülöttük végzett munkálatok során
- **IX. Ki kell vágni?!** - A fakivágások tervezési, egyeztetési folyamatai
- **X. Kösd ki magad!** - A fakivágások megakadályozása közösségi összefogással

Az eddig elvégzett tevékenység alapján megfogalmazott javaslatok

- **Fakivágások időbeni korlátozása** – Javasoljuk, hogy a vegetációs időszakban csak abban az esetben lehessen fakivágást végezni, ha erre baleset- vagy vagyonvédelem miatt feltétlen szükség van.
- **Települési faleltár évenként** – Javasoljuk, hogy az önkormányzatok éves szinten készítsenek mérleget, melyben bemutatják az adott évben kivágott és elültetett fák adatait, mérlegét.
- **Naprakész online települési fakataszterek elkészítésének támogatása** – Világszerte egyre több településnek készül el az online fakatasztere, melyen naprakészen nyomon követhető a település favagyona. A kataszterek elemeihez, fáihoz több helyütt a közösség tagjai is leírásokat, képeket adhatnak hozzá. Javasoljuk, hogy a hazai települések naprakész, online fakatasztereinek elkészítése kerüljön bele a szakmai támogatási programok támogatható tevékenységei közé.
- **Természetes árnyékterületi mutató** – Javasoljuk, hogy a településfejlesztési és/vagy az építési szabályozásba új elemként kerüljön meghatározásra a természetes árnyékterületi mutató, mely meghatározza a különböző rendeltetésű területeknél, övezetknél az elvárt természetes árnyékterületet, ezzel együtt a fás-szárú borítottságot.

Összeállította: Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség
<http://www.eghajlatvedelmiszovetseg.hu/>